

Nap

október

Észlelő	vizu+fotó	műszer	módszer
Farkas László (Budapest)	18+3	10 L	v, f
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	7	16 T	v, r
Iskum József (Budapest)	3+2	10 L	f, v, pr, tá
Kónya András (Szomolya)	1	U/43	v
Mogyorósi Imre (Budakeszi)	1	sz. sz.	j
Dr. Prehoffer Elemér (Budapest)	23+13	8 L	f, pr
Ravasz Bálint (Gyopárosfürdő)	1	5 L	pr, r
Vicián Zoltán (Héhalom)	1	25 T	r
Dr. Zseli József (Mezőfalva)	2+8	8 L	f, v

Észlelések száma:	57+26	Foltcsoport MDF:	8,1
Észlelt napok száma:	27	Fáklya terület mdf:	2,4

Rövidítések: v= vizuális módszer, r= részletrajz, f= fotó, pr= projekciós módszer, tá= táblázatos adatok, j= jegyzet, AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.

Csaknem minden napról van 1-2 észlelés, a részletrajz kevés, nem követhető a foltszerkezet-változás. Hála a korongfotókat készítőknak, a szinoptikus térkép (vagyis a csoportok pozicionálása) elkészíthető volt. Az MDF kicsit csökkent, a foltok előfordulása 0° — $+30^{\circ}$ közti. Kis és nagy szélességen is kimutatható egyes csoportok "gyorsítása". A déli félgömb 20%-kal aktívabb, itt láthatók a nagyobb csoportok is.

Egy I-C-I fejlődésű AA 3/4-én van a CM-en, -19° -on. 3-án tűnik fel 3 AA négy foltja 15° — 28° között, 8/9-én vannak a CM-en, ekkor az északibb összetevők elhalnak.

Két nagyobb csoport volt látható a hónapban. Az első 11-én kel -22° -on, U-halmazként. 12-én D típusú, közepes PU-k, sok apró U-val. 14-én a vezető kettévált, a követő PU átmérője 40 ezer km. 16/17-én van a CM-en, de a vezető elhalt. 20-án nyugszik vagy elhal. Ennek 2/3 napos sietése volt.

A legnevezetesebb csoport 14-én kel -25° -on. Már a peremen 68 ezer

km a PU átmérő, H típusú. Erről az AA-ról készült a legtöbb fotó, de az őszi légköri nyugodtság miatt egyik sem éri el a megfelelő felbontást. 17-én három hosszúság U és alatta két kisebb a fő jellegzetessége. 18-án hasonló, de egy 13:05-kor készült fotón (Farkas) semmi különleges nem látható. Egy óra múlva kb. 14:00 UT-kor (Prehoffer) a PU-öböl nagy területen diffúz, szokatlanul fényes mező. Ha fáklya volt, akkor a korábbi képen is látni kellett volna. Flernek túl nagy és kontúrtales. Viszont 55 óra múlva sarkifény volt látható hazánk-ból!

20-án É-D-i irányban megnyílik a PU, úgy, hogy az É-i U (már 1 db) van -25° -on. 21-én befűződik, de 22-én már kettévált, jól eltávolodva a 3 U-t tartalmazó PU-tól, ÉNY felé. Ekkortól már D típusú. 24-én változatlan, 26-án nyugszik. 20-án volt a CM-en. 21-én mérete 56x94 ezer km. A foltcsoport környéke igen aktív volt É felé.

ISKUM JÓZSEF